

**Ocena dorobku naukowego, dydaktycznego, organizacyjnego
dr Lillii B. Paszkiewicz w związku z ubieganiem się o nadanie
stopnia naukowego dr. hab. nauk politycznych, wykonana
na zlecenie Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułów Naukowych**

1. Dane osobowe, przebieg pracy zawodowej.

Dr Lilla Barbara Paszkiewicz studia ukończyła na Wydziale Filologiczno - Historycznym w Wyższej Szkole Pedagogicznej (dzisiaj Uniwersytecie Opolskim), broniąc pracy mgr. pt. *Polskie Stronnictwo Ludowe i jego działacze w walce o niezależność ruchu ludowego w latach 1945 – 1947*, napisanej pod kierunkiem naukowym prof. dr hab. Stanisława Nicieji.

Doktorat w zakresie nauk o polityce uzyskała w Uniwersytecie Wrocławskim (2000 r.) na podstawie rozprawy pt. *„Gazeta Ludowa” jako wyraziciel opinii Polskiego Stronnictwa Ludowego w latach 1945 – 1947*. Promotorem pracy był prof. dr hab. Stanisław Dąbrowski.

Zawodowo, Habilitantka najdłużej była zatrudniona w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. Witelona w Legnicy (1999 – 2013; na etacie asystenta, wykładowcy oraz profesora uczelni). W latach 2001 – 2005 prowadziła też zajęcia na studiach uzupełniających magisterskich w Uniwersytecie Wrocławskim.

2. Ocena merytoryczna.

Na dorobek naukowy (na podstawie złożonej dokumentacji) dr L. B. Paszkiewicz składają się: cztery książki autorskie (w tym jedna, będąca rozprawą habilitacyjną), dwa opracowania zbiorowe, w których Habilitantka jest współredaktorką i autorką rozdziałów (artykułów naukowych) oraz jeden tom tekstów źródłowych (drugi tom jest w druku), w którym dr Paszkiewicz jest członkiem redakcji naukowej. Ponadto Habilitantka po obronie doktoratu (2000 r.) opublikowała 22 artykuły naukowe oraz rozdziały w pracach zbiorowych. 3 teksty znajdują się w fazie recenzji lub druku. Jest Ona również autorką czterech recenzji naukowych. Można zatem przekonywująco stwierdzić, że dorobek naukowy Habilitantki w swej warstwie ilościowej jest wystarczający.

Dwie pierwsze książki autorskie stanowią pokłosie rozprawy doktorskiej *„Gazeta Ludowa” jako wyraziciel opinii Polskiego Stronnictwa Ludowego w latach 1945 – 1947*, obronionej w 2000 r. w Uniwersytecie Wrocławskim. Pierwsza z nich *„Gazeta Ludowa”. Próba walki o wolność myśli i słowa 1945 – 1947* (wyd. Adam Marszałek, Toruń 2007) jest monografią, która jako jedna z pierwszych podjęła w tak szerokiej perspektywie przedstawienie dziejów prasy ruchu ludowego w pierwszych latach powojennych. *„Gazeta Ludowa”* jako „pismo

codzienne dla wszystkich” informowała nie tylko o problemach ruchu ludowego, ale podejmowała też kwestie rzeczywistości społeczno – politycznej w kraju i na zewnątrz. Niewątpliwie praca dr Paszkiewicz stanowi rzetelne studium z zakresu dziejów prasy polskiej jak i powojennych dziejów politycznych Polski.

W siedem lat później, w 2014 r., Autorka podjęła się wydania ponownego wcześniejszej książki, ale już w co nieco zmienionej postaci (rzecz dotyczy wzbogacenia merytorycznego oraz opracowania redakcyjnego) – tytuł „*Gloria victis*”. *Losy „Gazety Ludowej” – jedyne opozycyjnego dziennika PSL i jego pracowników w latach 1945 – 1947* (Wydawnictwo Innowacyjne – Novae Res, Gdynia 2014). Faktycznie, praca została wzbogacona głównie o rozbudowane przypisy oraz pokaźny aneks, w którym znalazły się biografie pracowników redakcji „Gazety Ludowej” oraz jej stałych współpracowników. Nie bez znaczenia jest zgromadzony w niej materiał ikonograficzny. W moim przekonaniu, książka najlepiej prezentuje się w swej warstwie informatyczno – deskryptywnej.

Z tytułu obowiązku recenzenta, muszę odnotować, że trzecia książka pt. *Pamięć w nas trwa. Losy niezłomnej rodziny Waszczuków* (Wyd. Rytm, Warszawa 2018) nie została jeszcze wydana i znajduje się w cyklu wydawniczym.

Pierwsza z prac zbiorowych, w której Habilitantka jest współredaktorką, nosi tytuł *Wymiary polityki regionalnej w aspekcie politycznym, społecznym i gospodarczym* (Legnica 2007) została wydana w ramach serii wydawniczej Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Witelona w Legnica. Wkład własny w prace redakcyjne dr Paszkiewicz ocenia na ok. 12%. Należy też dodać, że jest ona autorką dwóch artykułów zamieszczonych w tym opracowaniu zbiorowym (ss. 25 – 42 i 265 – 282).

Druga praca zbiorowa, w której redakcji ma też swój udział dr Paszkiewicz, została wydana w Legnicy (2007) pt. *Badanie mobilności edukacyjno – zawodowej osób niepełnosprawnych w województwie dolnośląskim. Diagnoza potrzeb edukacyjnych i zawodowych osób niepełnosprawnych (o znacznym i umiarkowanym stopniu niepełnosprawności w odniesieniu do zatrudnienia i trwałej integracji na rynku pracy*. Jest to raport z przeprowadzonych badań. Habilitantka jest też w tej pracy autorką rozdziału drugiego (ss. 38 – 69). Ocenia swój wkład pracy wniesiony w tą publikację na około 17% (w autoreferacie Autorka podaje 25%).

Dr Paszkiewicz ma też znaczący udział w przygotowaniu do publikacji tekstów źródłowych poświęconych działalności i myśli politycznej Stanisława Kota (patrz: *Z Archiwum Politycznego Profesora Stanisława Kota. Polska myśl polityczna XX wieku. Materiały źródłowe z komentarzem*, Toruń 2013). Ocenia swój wkład pracy na około 40%.

Habilitationka uznała za podstawę swojego wniosku – osiągnięcia naukowego, rozprawę pt. *Primus inter pares. Działalność społeczno – polityczna Adama Ciołkosza w latach 1911 – 1945* (Wydawnictwo „Diecezjalne Centrum Edukacyjne”, Legnica 2016, ss. 578). Już sam tytuł sugeruje ściśle zaszeregowanie Ciołkosza do grona największych, nie mających sobie równych reprezentantów socjalizmu polskiego. Ocena ta jest podbudowana (co wynika z lektury pracy) dużym ładunkiem emocjonalnym, niekiedy wręcz subiektywnym.

Na samym wstępie owej oceny należy podnieść fakt wydania pięć lat wcześniej książki autorstwa Andrzeja Friszke, poświęconej postaci Adama Ciołkosza, książki niewątpliwie ambitnej i wybitnej pod wieloma względami. W związku z tym jest naturalnym pytanie, o zestawienie porównawcze tych efektów – pomysłów autorskich. Dotyczy to w tym wypadku przede wszystkim książki dr L. Paszkiewicz. Mówiąc rzeczowo, co wnosi Jej praca nowego do polskiej historiografii? Sama Habilitationka o pracy A. Friszke’go wypowiada się bardzo wstrzeźliwie („Do tej pory nie opracowano pełnej biografii A. Ciołkosza. W dość szerokim wymiarze sporządził ją tylko A. Friszke pomijając jednak 30 lat życia bohatera opracowania ograniczając jego zakres do 1949 roku”, s. 8). Uwzględniając to zdanie, trzeba przyznać, że to bardzo skąpa ocena. Nasuwa się za tym proste pytanie: dlaczego Autorka nie podjęła się trudu opisu i wyjaśnienia ostatnich 30. lat życia Wielkiego Socjalisty i zakończyła swoją rozprawę na 1945 roku? Rozumiem motywy wyboru roku 1945 z perspektywy ogólnie – historyczno – politycznej (patrz s. 18), ale z perspektywy uwarunkowań biograficznych – nie znajduję żadnego uzasadnienia.

Przedmiotem prezentowanej książki jest „działalność społeczna i polityczna bohatera rozprawy oraz jego twórczość pisarska”. Skłaniam się do oceny (na tym etapie), że z pierwszego zadania (zwłaszcza w formie opisu) Autorka wywiązała się i broniła się swą konsekwencją w narracji. Znacznie trudniej przychodzi mi się zgodzić z opisem, charakterystyką i zwłaszcza konstatacjami autorskimi dotyczącymi twórczości pisarskiej Ciołkosza, prezentowanymi na tle szerszych uwarunkowań doktrynalno – cywilizacyjnych, społeczno – kulturowych (wróć do tej kwestii w dalszej części mojej oceny).

We wstępie pracy Autorka nakreśliła pięć hipotez badawczych. W moim przekonaniu, pierwsze trzy hipotezy, sformułowane w taki sposób, stały się mało czytelne w swoim przekazie i nie znalazły szerszego uwzględnienia w dalszych częściach rozprawy. Przykładowo, jeżeli Autorka podejmuje wysiłek uzasadnienia wpływu wychowania rodzinnego (środowiska rodzinnego) na kształt i efektywność działalności publicznej Ciołkosza – i to jest w pracy wyeksponowane – to już oddziaływanie „przekazu wartości politycznych i cech osobowościowych” (s. 6) socjalisty polskiego na jego funkcjonowanie w

świecie polityki nie zostało przedstawione dogłębnie. Ponadto powątpiewam (i to też w pracy nie zostało przekonywująco udokumentowane) w „decydującą rolę [Ciołkosza – E.J.] w kształtowaniu świadomości robotników i małorolnych chłopów” (s. 7). I wreszcie sformułowanie trzeciej hipotezy czyni ją mało zrozumiałą: wpływ Ciołkosza na „rozpowszechnianie prospołecznych idei marksowskich, głoszących wolność, równość i dobro obywateli bez jednostek wyalienowanych pod każdym względem...” (s. 7).

Autorka pracy przyjęła kryterium chronologiczno – problemowe, dzieląc ją na sześć rozdziałów. Cztery pierwsze rozdziały zajmują objętościowo około połowy pracy (patrząc chronologicznie – do 1939 r.). Drugą połowę pracy współtworzą dwa ostatnie rozdziały. Pierwsze pięć rozdziałów są bogate w faktografię. W ogóle praca w swej warstwie deskryptywnej prezentuje się zdecydowanie najlepiej. Najbardziej dyskusyjny, czy wręcz kontrowersyjny jest ostatni – szósty rozdział książki. Już sam tytuł *Refleksje ideologiczne Adama Ciołkosza* może budzić wątpliwości. Po lekturze rozdziału śmiem twierdzić, że jest to konsekwencją przygotowania merytorycznego, teoretyczno – doktrynalnego Autorki pracy. Zabrakło większej precyzji w definiowaniu i interpretowaniu pojęć, terminów, takich chociażby jak: ideologia, doktryna, komunizm, socjalizm, marksizm. Mam na uwadze przede wszystkim tzw. autorski użytek tych pojęć i terminów. Zdecydowanie więcej w posługiwaniu się nimi tzw. intuicji autorskiej, aniżeli rzetelnej analizy teoretycznej, będącej wynikiem historycznego chociażby ich ujęcia. Szkoda, że Autorka zrezygnowała z pogłębionego historycznego tła teoretycznego tyżącego marksizmu i w oparciu o niego przeanalizowała poglądy Ciołkosza już nie jako działacza socjalistycznego, polityka, ale również teoretyka. Jeżeli pewne elementy takiej analizy teoretycznej są w pracy, to są one jednak incydentalne. Można powiedzieć, że wywody Autorki mają charakter fragmentaryczny. Przykładem może być tutaj ocena dorobku K. Marksa i marksizmu, socjalizmu i komunizmu. Autorka patrzy głównie na te problemy przez pryzmat poglądów Ciołkosza. Ale to jest przede wszystkim opis, a jeszcze pozostaje ich uzasadnienie, wyjaśnienie przyczyn. I z tym jest już znacznie gorzej. Często w tej narracji odautorskiej mamy do czynienia z przemieszaniem wątków: historycznych, ideowych, międzynarodowych, polskich itd. Można w tym wypadku przywołać znane w historiografii zagadnienie: Marks a kwestia polska (zob. s. 433 – 434). Z tych autorskich, wyrwykowych ocen Marksa jako teoretyka nie zrozumiałe jest twierdzenie, że był on rzecznikiem „idealistycznej etyki stosunków międzyludzkich” (s. 422). Właściwie w moim przekonaniu, Autorka przyporządkowała jednoznacznie wątki (aspekty) teoretyczno – doktrynalne pracy warstwie praktycznej, a konkretnie – tzw. rzeczywistości komunistycznej po 1945 r. (zwłaszcza w Polsce, zob. s. 460 - 474). Postawa antykomunistyczna Autorki jest

rozumiała i nikt nie ma o to pretensji, ale jednocześnie potrzebny jest znacznie większy obiektywizm i dystans naukowy w analizowaniu rzeczywistości społeczno – historycznej. Podsumowując, traktuję rozprawę Habilitantki jako jeszcze jeden głos (stanowisko) w dyskusji nad dziejami socjalizmu polskiego.

Na zakończenie, Autorka pracy nie ustrzegła się sporej ilości błędów natury organizacyjno – techniczno – stylistycznej. Można było ich uniknąć, przygotowując pracę do druku. Przykładowo, nazwiska i imiona: „Berenstein” (s. 522), „Edward Olszewski” (s. 10; powinno w tym przypadku być imię „Henryk”), „Najdus – Smolar W.” (s. 538; w tytule oryginału nie ma dwuczłonowego nazwiska), czy nazwy: „lider małopolskich socialistów” – napis – stopka na ss. 203 – 247). Czy to tylko tzw. błędy maszynowe? Do błędów maszynowych nie można z pewnością zaliczyć redakcji bibliografii. Nie najlepiej świadczy ona o przygotowaniu metodycznym, metodologicznym Autorki pracy. Korzysta Ona z literatury metodologicznej (patrz wstęp pracy), ale szkoda, że nie dotarła do takich opracowań jak: J.R. Sielezina (*Badania źródłoznawcze w politologii. Wybrane zagadnienia metodologiczne*. Wrocław 2010), czy pracy zbiorowej pod red. D. Marsh’a i G. Stoker’a (*Teorie i metody w naukach politycznych*. Kraków 2006). Sposób sporządzania bibliografii, jej podział pozostawiają wątpliwości (dotyczy to m. in. roczników tytułów prasowych, prac zbiorowych, klasyfikacji poszczególnych tytułów – np. W. Witosa *Moją tulaczkę* Autorka umieszcza w opracowaniach naukowych). Zdarzają się także w bibliografii napisane niepoprawnie tytuły prac , np. L. Ziaji (*PPS a polska polityka zagraniczna 1926 – 1933*; powinno być „1939”). Tę samą wadę można odnaleźć przy redakcji niektórych przypisów w pracy. Są one niepełne. Brakuje niekiedy podania stron cytowanego dzieła (podany jest ogólnie tytuł opracowania), albo cytaty podawany w tekście rozprawy nie znajduje potwierdzenia w cytowanej pracy (np. tak jest w przypadku pracy M. Śliwy, *Mysł polityczna Mieczysława Niedziałkowskiego (1893 – 1940)*; zob. s. 454). Można odnieść wrażenie pewnej sztuczności przy redagowaniu przypisów. Z tym jest związany też zbiór wykorzystanych materiałów podanych w bibliografii. W pierwszym momencie budzi on szacunek i podziw – zwłaszcza część archiwalna. Autorka zebrała pokaźną dokumentację źródłową i ją wykorzystała. I za to jej chwała. Nieco inaczej wygląda sprawa wykorzystania literatury przedmiotu. Tutaj też mamy bogaty zestaw autorów i prac. Jednak odnoszę wrażenie, że zasoby treściowe owych prac nie zostały wykorzystane w rozprawie w stopniu wystarczającym. Przynajmniej niektórych. Weźmy dla przykładu L. Kołakowskiego (tak na marginesie, został usunięty z Uniwersytetu Warszawskiego w 1968 r., a nie – jak podaje Autorka – w 1966 r., s. 440 – 441) z jego zasadniczym traktatem *Główne nurty marksizmu*, czy zbiorem esejów *Pochwała*

niekonsekwencji (t. II). Dlaczego Autorka nie skorzystała szerzej z dorobku takich autorów jak: A. Czubiński (autor niewielkiej pracy *Kraj Rad. Lata wznagań i zwycięstw*, Warszawa 1973, czy pracy *Wybrane problemy z dziejów polskiego i międzynarodowego ruchu robotniczego*, Warszawa 1977), J. Holzer (dotyczy to zwłaszcza jego tekstów wydanych w zbiorze pt. *Dwa stulecia Polski i Europy. Teksty pisane w różnych porach wieku*, Poznań 2004), L. Nowak (autor 3-tomowego dzieła *U podstaw teorii socjalizmu*, Poznań 1991), A. Schaff (z najbardziej znaną swoją pracą *Ruch komunistyczny na rozdrożu*), J. Tomicki (choćby wydana pod jego redakcją praca zbiorowa pt. *Wizje socjalizmu w Polsce do roku 1948*, Warszawa 1987), R. Wapiński (ze swoimi pracami: *Pokolenia Drugiej Rzeczypospolitej*, Wrocław 1991; *Świadomość polityczna w Drugiej Rzeczypospolitej*, Łódź 1989), M. Waldenberg (autor m. in. takich prac jak: *Wzlot i upadek Karola Kautsky'go. Studium z historii myśli społecznej i politycznej*, Kraków 1972, czy *Rewolucja i państwo w myśli politycznej W. Lenina*, Warszawa 1978), A. Walicki (choćby praca tego autora *Marksizm i skok do królestwa wolności. Dzieje komunistycznej utopii*, Warszawa 1996), K. Więch (autor pracy pt. *Polska Partia Socjalistyczna 1918 – 1921*, Warszawa 1978), czy wreszcie opracowania zbiorowe pod red. M. Szyszkowskiej (*Socjalizm i jego różnorodne koncepcje*, Warszawa 2008; *Wartości lewicowe w polskiej kulturze XX wieku*, Warszawa 2008 – w tej drugiej pracy współredaktorką była też A. Rossmanith). Już po tych przywołanych przykładach śmiem twierdzić, że dorobek polskiej historiografii nie jest ani taki mały, ani jednostronny (pod względem założeń teoretyczno – metodologicznych) jak mogłoby się wydawać. Oczywiście jest, że większość prac ma charakter ogólny, teoretyczny, ale niewątpliwie ułatwia spojrzenie na działalność A. Ciołkosza z perspektywy szerszej, teoretyczno – kulturowej, polityczno – społecznej. Jeszcze jedno. Autorka pracy ze swoją lubością używa określenia „komunistyczna historiografia” (np. s. 454), pod którym – jak rozumiem – miałyby się znaleźć prace opublikowane w Polsce po 1945 r. Wydzźwięk tegoż określenia w narracji Autorki ma mieć zdecydowanie negatywne brzmienie, z pewnością ma zabarwienie wartościujące. Niewątpliwie w krajowej literaturze przedmiotu o A. Ciołkoszu nie pisano zbyt wiele, ale czy z tego faktu można wyciągnąć dezawuuujący wniosek o polskiej historiografii dotyczącej dziejów socjalizmu polskiego? Sytuacja zmienia się diametralnie od lat 70. zeszłego wieku. Zalecałbym większe umiarkowanie w ocenie tej historiografii polskiej.

Istotnym do odnotowania jest udział dr Paszkiewicz w projektach naukowo – badawczych z obszaru nauk politycznych i szerzej – nauk społecznych. Były one finansowo wspierane ze środków Unii Europejskiej oraz polskich źródeł finansowania. W wyniku działalności naukowej w ramach europejskiego programu *Leonardo da Vinci* dr Paszkiewicz

odbyła staż w Fachhochschule des Bundes w Brühl w Niemczech (na przełomie 2001 i 2002). Ponadto zorganizowała też konferencję naukową „Polska w środowisku międzynarodowym” (Legnica).

Brała też udział w realizacji kolejnego projektu badawczego z pogranicza edukacji i polityki społecznej (istotnego z punktu widzenia zapotrzebowania społecznego oraz potrzeb regionu): *Diagnoza potrzeb edukacyjnych i zawodowych osób niepełnosprawnych ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności zamieszkałych w rejonie działania Powiatowego Urzędu Pracy w Środzie Śląskiej*; projektu realizowanego w latach 2006 – 2007. Kontynuacją badań nad tą problematyką społeczną był kolejny projekt badawczy pt. *Badanie mobilności edukacyjno – zawodowej osób niepełnosprawnych w województwie dolnośląskim*, w którym dr Paszkiewicz występowała w roli eksperta (2007 r.). Nieco inny wymiar tematyczny (problemowy) miał projekt badawczy pt. *Rola organizacji pozarządowych w środowisku lokalnym (na przykładzie byłego województwa legnickiego)* (2004 – 2005). W nim Habilitantka występowała w roli głównego wykonawcy.

Kierował również innym projektem badawczym pt. „Model kształcenia politologicznego w PWSZ w Legnicy”. Rezultaty z badań przedstawiła w wystąpieniu referatowym na konferencji międzynarodowej w Wilnie (2006 r.).

Wyniki swoich badań Habilitantka przedstawiała na ponad 30-tu konferencjach naukowych o charakterze międzynarodowym i ogólnokrajowym.

Jak z powyższego ogólnego sprawozdania wynika, aktywność Habilitantki w projektach badawczych przypada na pierwsze lata XXI wieku.

Podsumowując, zainteresowania badawcze, dorobek naukowy Habilitantki ma w sporej części charakter interdyscyplinarny (między historią – historią polityczną, a politologią – myślą polityczną, polityką społeczną). Dużo miejsca zajmuje w nim biografistyka, która stanowi ważną część biografii naukowej dr Paszkiewicz. Dzieje polskiego ruchu ludowego i polskiego ruchu socjalistycznego – tematyka nie aż tak aktualna i obecna we współczesnych warsztatach badawczych historyków – zasługują na podjęcie badań nie tylko stricte analitycznych, ale i syntetycznych.

Uwzględniając zróżnicowany pod względem ilościowym, ale też i jakościowym dorobek naukowy Habilitantki, jej działalność naukowo – popularyzatorską, organizacyjną, należy stwierdzić, że wykazała się generalnie dobrym przygotowaniem merytorycznym i metodologicznym na tych kilku polach działania, Zakres działań, zainteresowań badawczych Habilitantki wymagał dobrej orientacji w zasobach bibliograficznych (materiały różnej proveniencji) oraz znajomości reguł badawczych i historyka, i politologa.

3. Działalność dydaktyczna i organizacyjna.

Dość skromnie przedstawia się ten rodzaj działalności Habilitantki. Przypada ona głównie na okres zatrudnienia jej w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Legnicy (14 lat) oraz na Uniwersytecie Wrocławskim (5 lat). Prowadziła w nich różne formy zajęć: od wykładów kursowych, poprzez wykłady monograficzne, ćwiczenia, konwersatoria i seminaria. Zakres tematyczny owych zajęć pokrywał się właściwie z zainteresowaniami naukowymi Habilitantki, która opracowała do nich własne programy autorskie. Ponadto pod jej kierunkiem powstało ok. 350 prac licencjackich.

Będąc pracownikiem PWSZ w Legnicy, Habilitantka pełniła w niej szereg funkcji: zastępcy Dyrektora Instytutu Służb Publicznych, Dyrektora Instytutu Politologii, członka Senatu uczelni, członka Uczelnianej Komisji Wyborczej, członka Komisji Budżetowej, Przewodniczącego Kapituły Medalu im. Witelona. Reprezentowała też PWSZ w Radzie Głównej Szkolnictwa Wyższego (2005 – 2006).

W ramach opieki nad studentami Habilitantka sprawowała funkcję opiekuna praktyk studenckich oraz studenckich kół naukowych (Koło Naukowe Młodych Politologów PWSZ w Legnicy w latach 2001 – 2006)..

Dr Paszkiewicz uczestniczyła w organizacji 3. konferencji naukowych o zasięgu międzynarodowym (jako przewodnicząca Komitetu Organizacyjnego). Na jej dorobek popularyzatorski składają się: współpraca z takimi instytucjami jak: Centrum Innowacyjno – Wdrożeniowe, KGHM Polska Miedź S. A., Zespół Łemkowski „Kyczera”, Urząd Miasta Legnicy, Urząd Pracy w Środzie Śląskiej, Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju PWSZ w Legnicy, Uniwersytet III Wieku, Centrum Wolontariatu przy PWSZ im. Witelona.

Habilitantka była i jest członkiem towarzystw naukowych: Polskiego Towarzystwa Marketingu Politycznego, Towarzystwa Edukacji Obywatelskiej we Wrocławiu, Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Legnicy.

Za swoją działalność naukowo – dydaktyczną, organizacyjno – popularyzatorską dr Paszkiewicz otrzymała medale, wyróżnienia, nagrody, m. in.: Brązowy Krzyż Zasługi, Dyplom Uznania PWSZ w Legnicy, kilka nagród Rektora PWSZ w Legnicy (I i II stopnia).

Wniosek końcowy: uwzględniając całościowo dorobek naukowy, dydaktyczny, organizacyjny dr L.B. Paszkiewicz, uzyskany w okresie po otrzymaniu stopnia dr. nauk o polityce, stwierdzam, że osiągnięcia Habilitantki w sposób zauważalny znajdują swoje odzwierciedlenie w obszarze badań i działań ogólnie politologicznych. Tym samym spełniają podstawowe wymagania dotyczące się ubiegania o nadanie stopnia doktora habilitowanego, określone ustawą z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o

stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U. z 2003 r., nr 65, poz. 595 z późniejszymi zmianami) oraz Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 1 września 2011 r. (Dz.U. z 2011 r., nr 196, poz. 1165).

Zatem popieram wniosek dr Lillii B. Paszkiewicz o uzyskanie stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk o polityce oraz rekomenduję Wysokiej Radzie Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu dopuszczenie Pani Doktor do dalszych etapów postępowania habilitacyjnego.

Prof. UAM dr hab. Edward Jeliński
Kierownik Zakładu Filozofii Polityki WNPiD UAM